

পত্ৰিপক্ষৰ পত্ৰিপুৰুষগণক স্মৰণ কৰা হয়

১২ মাসে ২৪ টি পক্ষ রয়েছে, তার মধ্যে ২টি পক্ষ বিশেষ তাৎপর্যযপূর্ণ। প্রথমটি পত্ৰিপক্ষ ও দ্বিতীয়টি দবৌপক্ষ। আশ্বিনের কৃষ্ণ পক্ষের তথীকে বলা হয় মহালয়া। এই কৃষ্ণ পক্ষকে বলা হয় অপরপক্ষ কংবা পত্ৰিপক্ষ।

পত্ৰিপক্ষে স্বৰ্গত পত্ৰিপুৰুষৰে উদ্দেশ্যে পার্বন শ্রাদ্ধ ও তৰ্পন কৰা হয়। যমালয় থেকে মৰ্ত্যলোকে এ সময় পত্ৰিপুৰুষৰো আসনে। তাদৰেকে তপ্ত কৰাৰ জন্য তলি, জল, দান কৰা হয়। এবং তাহাদৰে যাত্ৰাপথকে আলোকিত কৰাৰ জন্য উল্কাদান কৰা হয়।

এই অমাবস্যায় পত্ৰিপূজা সৰে পৰে পক্ষে দবৌপূজায় প্ৰবৃত্ত হতে হয়। তাই দবৌপূজাৰ পক্ষকে বলা হয় দবৌপক্ষ বা মাতৃপক্ষ, মহালয়া হচ্ছে পত্ৰিপক্ষেৰ শেষে দিন এবং দবৌ পক্ষেৰ শুরুর পূৰ্ব দিন পত্ৰিপক্ষে আত্নসংযম কৰে দবৌ পক্ষে শক্তি সাধনায় প্ৰবশে কৰতে হয়। দবৌ শক্তিৰ আদৰ্শিক্তি, তিনি সৰ্বভূতে বৰিজতি। তিনি মিঙল দায়িনী কৰুনাময়ী। সাধক সাধনা কৰে দবৌৰ বৰ লাভৰে জন্য, দবৌৰ মহান আলয়ে প্ৰবশে কৰাৰ সুযোগ কৰনে বলই এ দিনটিকে বলা হয় মহালয়া। মহালয়াৰ পৰ প্ৰতিপিদ তথি থিকে দবৌ বন্দনা শুরু হয়। কোন কোন অঞ্চলে দবৌৰ আৰাধনা প্ৰতিপিদ থেকে শুরু হয়।

পত্ৰিপক্ষে পত্ৰিপুৰুষগণক স্মৰণ কৰা হয়। তাদৰে প্ৰতি শ্ৰদ্ধা, কৃতজ্ঞতা পালন কৰা হয়। এই সময় ভগবান বষ্ণুৰ কৃপায় পত্ৰিলোক থেকে পৃথিবীলোক পৰ্যন্ত এক জ্যোতৰ্ময় রাস্তা খোলা থাকে। যতজন পত্ৰিপুৰুষৰে এখনো জন্ম হয় নি, তাঁৰা এই রাস্তা ধৰে আমাদৰে একদম সামনে আসতে সমৰ্থ হয় এবং আমৰা শ্ৰদ্ধা সহকাৰে নাম ও গোট্ৰ ধৰে যাহাই নবিদেন কৰি তাহাই তাঁৰা সবকিছু প্ৰাপ্ত হন।

প্ৰত্যকে ব্যাক্তিৰ (যাদৰে পতি -মাতাৰ মৃত্যু হয়ছে) এই পত্ৰিপক্ষে পত্ৰিতৰ্পণাদি কৰা পৰম কৰ্তব্য। এই কৰ্তব্য যনি কৰনে তাঁৰ বহু পাপৰে বনাশ হয়, বহু পাপৰে প্ৰায়শ্চিত্ত কৰাৰ প্ৰয়োজন হয়না এবং কুন্ডলীগত বহু দোষ আপনা থেকেই কটে যায়।

আৰ সাধক ব্যাক্তিৰে শুভ ফল বৃদ্ধি হতে সাধনাৰ প্ৰভাব উন্নতিৰ দিকে ত্বৰান্বতি হয়।

পত্ৰিপক্ষেৰ য়ে কোনো কৰ্মৰে লোহাৰ বাসন ব্যবহার নষিদ্ধ এবং তাৰ সঙ্গে পশু -পাখিৰে খাওয়ানো কৰ্তব্য। এই পত্ৰিপক্ষেৰ সময় য়ে কোনো নশো জাতীয় খাদ্য , দূষিত খাদ্য এবং অশাস্ত্ৰীয় কটে কৰ্ম বৰ্জন কৰা উচিত। তবই উপৰোক্ত সমস্ত সফল প্ৰাপ্ত হওয়ার উপযুক্ততা লাভ হয়।